

Progi podatkowe

Autor: Jakub Misina, 173675

1. Czym są progi podatkowe?

Progi podatkowe są elementem skali podatkowej, stanowiącej podstawową formę opodatkowania osób fizycznych i działalności gospodarczych. Skala podatkowa w Polsce wynika z **ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 27 ust. 1)**.

2. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, Art. 27 pkt 1.

Art. 27. 1. Podatek dochodowy, z zastrzeżeniem art. 29–30f, pobiera się od podstawy jego obliczenia według następującej skali podatkowej:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	120 000	12% minus kwota zmniejszająca podatek 3600 zł
120 000		10 800 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł

3. Progi podatkowe w Polsce

Podatnicy opodatkowani na zasadach ogólnych płacą podatek według skali podatkowej. Ustalając wysokość podatku według skali podatkowej, uwzględniana jest kwota zmniejszająca podatek.

Obecnie nie ma planów wprowadzenia zmian skali podatkowej na rok 2024.

4. Danina solidarnościowa

W roku 2019, wraz ze zmianami w systemie podatkowym, wprowadzono wyjątkowy podatek zwany “**daniną solidarnościową**”. Jest to podatek zobowiązujący podatnika do odprowadzenia dodatkowych **4%** z nadwyżki powyżej zarobków o kwocie **1 000 000 zł**.

5a. Jak obliczać podatek dochodowy?

(Przykład A)

Osoba A w roku 2023 osiągnęła dochód **150 000 zł**. Proces wyliczania podatku od tej kwoty wygląda następująco:

120 000 zł * 12% - 3 600 zł = 10 800 zł (podatek dla kwoty nieprzekraczającej 120 000 zł)

150 000 zł - 120 000 zł = 30 000 zł (obliczanie nadwyżki pierwszego progu podatkowego)

30 000 zł * 32% = 9 600 zł (podatek dla nadwyżki)

10 800 zł + 9 600 zł = 20 400 zł (łączna kwota podatku dochodowego)

Osoba A w roku 2023 zapłaci podatek w wysokości **20 400 zł**.

5b. Jak obliczać podatek dochodowy?

(Przykład B)

Osoba B w roku 2023 osiągnęła dochód **75 000 zł**. Proces wyliczania podatku od tej kwoty wygląda następująco:

75 000 zł * 12% - 3 600 zł = 9 000 zł (podatek dla kwoty nieprzekraczającej 120 000 zł)

Osoba A w roku 2023 zapłaci podatek w wysokości **9 000 zł**.

6a. Podatek dochodowy a małżeństwo.

W Polsce istnieje możliwość rozliczania się z dochodów wspólnie z małżonkiem. W ten sposób, w niektórych sytuacjach, można, pomimo przekroczenia progu 120 000 zł, wciąż odprowadzać podatek 12%.

6b. Podatek dochodowy a małżeństwo.

(Przykład C)

Osoba C i Osoba D są w związku małżeńskim, oraz zdecydowali się wspólnie rozliczać z podatku dochodowego. Osoba C w roku 2023 osiągnęła dochód **75 000 zł**, zaś Osoba D dochód **150 000 zł**. Proces wyliczania podatku od tej kwoty wygląda następująco:

$(75\ 000\ \text{zł} + 150\ 000\ \text{zł}) / 2 = 225\ 000\ \text{zł} / 2 = 112\ 500\ \text{zł}$
(zarobki podzielone na małżonków)

$112\ 500\ \text{zł} * 12\% - 3\ 600\ \text{zł} = 13\ 500\ \text{zł} - 3\ 600\ \text{zł} = 9\ 900\ \text{zł}$
(kwota podatku od osoby)

$9\ 900\ \text{zł} * 2 = 19\ 800\ \text{zł}$
(rzeczywista kwota podatku)

Osoba C i Osoba D w roku 2023 wspólnie zapłacą podatek w wysokości **19 800 zł**.

7a. Kwota wolna od podatku.

Kwotę wolną od podatku określa się na podstawie kwoty zmniejszającej podatek, poruszanej w **Art. 27, pkt. 1, 1c oraz 1d**, od której kwota wolna od podatku jest bezpośrednio zależna. Aby określić kwotę wolną od podatku należy obliczyć:

$$3\ 600\ \text{zł} / 12\% = 30\ 000\ \text{zł}$$

(kwota zmniejszająca podatek podzielona przez podatek dla pierwszego progu podatkowego)

7b. Kwota wolna od podatku.

W roku 2022 ustawodawca zwiększył kwotę wolną od podatku z **8 000 zł** na **30 000 zł**.

8a.

Ulgi dla młodych.

O tzw. “Ulgi dla młodych” mówi **Art. 21 pkt. 148 Ustawy o podatku dochodowym dla osób fizycznych.**

W powszechnej opinii panuje przekonanie, że osoby do 26 roku życia są zwolnione z płacenia podatków dochodowych. Niestety, nie jest to zupełnie zgodne z prawdą.

8b. Ulgi dla młodych.

Nadwyżka ponad 85 528 zł podlega opodatkowaniu według skali podatkowej. **Dla kwoty nadwyżki nie przekraczającej 120 000 zł, stosowana jest 12% stawka podatku.** Oznacza to, że dochody osób objętych ulgą dla młodych będą efektywnie podlegały opodatkowaniu według stawki 32% dopiero po przekroczeniu kwoty 205 528 zł.

8c. Ulgi dla młodych.

(Przykład D)

Osoba E jest studentem w wieku 23 lat. Studiując zaocznie, utrzymuje stałą pracę, a jego zarobki roczne w 2023 wyniosły **120 000 zł**. Proces wyliczania podatku od jej zarobków wygląda następująco:

120 000 zł - 85 528 zł = 34 472 zł (kwota podlegająca opodatkowaniu)

34 472 zł * 12% - 3600 zł = 4136,64 zł - 3600 zł = 536,64 zł (wysokość podatku)

Osoba E w 2023 roku zapłaci podatek dochodowy w wysokości **536,64 zł**.

9. Progi podatkowe w historii (1992-1993)

		1992-1993	
Podstawa obliczenia podatku w złotych*			Podatek wynosi
ponad	do		
	64 800 000		20% podstawy obliczenia minus kwota 864 000 zł
64 800 000	129 600 000		12 096 000 zł + 30% nadwyżki ponad 64 800 000 zł
129 600 000			31 536 000 zł + 40% nadwyżki ponad 129 600 000 zł

*Wszystkie kwoty dotyczą starych polskich złotych

9. Progi podatkowe w historii (1994)

			1994
Podstawa obliczenia podatku w złotych*		Podatek wynosi	
ponad	do		
	90 800 000	21% podstawy obliczenia minus kwota 1 212 000 zł	
90 800 000	181 600 000	17 856 000 zł + 33% nadwyżki ponad 90 800 000 zł	
181 600 000		47 820 000 zł + 45% nadwyżki ponad 181 600 000 zł	

*Wszystkie kwoty dotyczą starych polskich złotych

9. Progi podatkowe w historii (1995)

1995		
Podstawa obliczenia podatku w złotych*		Podatek wynosi
ponad	do	
	12 400	21% podstawy obliczenia minus kwota 165,40 zł
12 400	24 800	2 438,40 zł + 33% nadwyżki ponad 12 400 zł
24 800		6 530,40 zł + 45% nadwyżki ponad 24 800 zł

*W roku 1995 miała miejsce denominacja polskiego złotego

9. Progi podatkowe w historii (1996-1997)

		1996	
Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi	
ponad	do		
	16 380	21% podstawy obliczenia minus kwota 218,40 zł	
16 380	32 760	3 221,40 zł + 33% nadwyżki ponad 16 380 zł	
32 760		8 626,80 zł + 45% nadwyżki ponad 32 760 zł	

		1997	
Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi	
ponad	do		
	20 868	20% podstawy obliczenia minus kwota 278,20 zł	
20 868	41 736	3 895,40 zł + 32% nadwyżki ponad 20 868 zł	
41 736		10 573,16 zł + 45% nadwyżki ponad 41 736 zł	

9. Progi podatkowe w historii (1998)

1998		
Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	25 252	19% podstawy obliczenia minus kwota 336,60 zł
25 252	50 504	4 461,28 zł + 30% nadwyżki ponad 25 252 zł
50 504		12 036,88 zł + 40% nadwyżki ponad 50 504 zł

9. Progi podatkowe w historii (2009-2016)

W latach 1999-2009 progi podatkowe nie ulegały drastycznym zmianom, wzrastała jedynie kwota kwalifikująca do poszczególnych progów, oraz kwota zmniejszająca podatek. Dopiero w roku 2009 zdecydowano się wyeliminować trzeci próg podatkowy.

2009-2016		
Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	85 528	18% podstawy obliczenia minus kwota 556,02 zł
85 528		14 839,02 zł + 33% nadwyżki ponad 85 528 zł

9. Progi podatkowe w historii (2017-2018)

W latach 2017/2018 progi podatkowe nie ulegały zmianom, jednak wprowadzone zostały nowe zasady określania kwoty zmniejszającej podatek.

- 1188 zł/1440 zł – dla podstawy obliczenia podatku nieprzekraczającej kwoty 6600 zł/8000 zł
- 1188 zł/1440 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $631 \text{ zł } 98 \text{ gr} / 883 \text{ zł } 98 \text{ gr} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 6600 \text{ zł} / 8000 \text{ zł}) \div 4400 \text{ zł} / 5000 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 6600/8000 zł i nieprzekraczającej kwoty 11 000/13 000 zł
- 556 zł 02 gr – dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 11 000 zł/13 000 zł i nieprzekraczającej kwoty 85 528 zł
- 556 zł 02 gr pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $556 \text{ zł } 02 \text{ gr} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 85 528 \text{ zł}) \div 41 472 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 85 528 zł i nieprzekraczającej kwoty 127 000 zł

9. Progi podatkowe w historii (2019)

Zmniejszono oprocentowanie pierwszego progu z **18%** do **17,75%**, oraz wprowadzono dalsze korekty do zasad określających kwotę zmniejszającą podatek:

- 1420 zł – dla podstawy obliczenia podatku nieprzekraczającej kwoty 8000 zł
- 1420 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $871 \text{ zł } 70 \text{ gr} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 8000 \text{ zł}) \div 5000 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 8000 zł i nieprzekraczającej kwoty 13 000 zł
- 548 zł 30 gr – dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 13 000 zł i nieprzekraczającej kwoty 85 528 zł
- 548 zł 30 gr pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $548 \text{ zł } 30 \text{ gr} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 85 528 \text{ zł}) \div 41 472 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 85 528 zł i nieprzekraczającej kwoty 127 000 zł

9. Progi podatkowe w historii (2020-2021)

Zmniejszono oprocentowanie pierwszego progu z **17,75%** do **17%**. Ponownie wprowadzono korekty do zasad określających kwotę zmniejszającą podatek:

- Kwota wolna od podatku – dla zarabiających poniżej 8000 zł
- 1360 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru $(1360 - 525,12 \text{ zł})$: $834 \text{ zł } 88 \text{ gr} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 8000 \text{ zł})$: 5000 zł, dla podstawy obliczenia podatku od 8000 zł i do kwoty 13 000 zł
- 525 zł 12 gr – dla podstawy obliczenia podatku od 13 000 zł i do kwoty 85 528 zł
- 525 zł 12 gr pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru $(0 - 525,12 \text{ zł})$: $525 \text{ zł } 12 \text{ gr} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 85 528 \text{ zł})$: 41 472 zł, dla podstawy obliczenia podatku od 85 528 zł i do kwoty 127 000 zł
- 0 zł – dla dochodów powyżej kwoty 127 000 zł

10. Źródła

- <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19910800350/U/D19910350Lj.pdf> (Tekst “Ustawy o podatku dochodowym osób fizycznych”)
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Skala_podatkowa
- <https://studio.pwc.pl/aktualnosci/preferencje-w-pit/pl/ulga-dla-mlodych-2023>
- <https://www.pit.pl/aktualnosci/ulga-dla-mlodych-pit-0-kiedy-pojawi-sie-koniecznosc-zaplaty-podatku-1007585>
- <https://www.podatki.gov.pl/media/6923/broszura-mf-zerowy-pit-dla-mlodych.pdf>
- <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-ulga-dla-mlodych-a-wspolne-rozliczenie-malzonkow-czy-jest-mozliwe>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Podatek_dochodowy_od_os%C3%B3b_fizycznych
- <https://www.ifirma.pl/blog/przekroczenie-limitu-pit-a-ulga-dla-mlodych-omowienie-na-przykladach.html>
- <https://www.e-pity.pl/> (artykuły z kategorii “ABC Podatki”)

Copyright

Koniec

Dziękuję za uwagę,
Jakub Misina, 173675